

HAKA

EESTI HARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

Rakvere Ametikooli õppekavarühmade
mehaanika ja metallitöö ning materjalide
töötlemine (klaas, paber, plast, puit)
hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2023

Sisukord

Kutseõppe kvaliteedi hindamine	1
1. Sissejuhatus	3
2. Üldosa	5
3. Mehaanika ja metallitööd ning materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes	10
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus	10
3.2 Õppimine ja õpetamine	14
3.3 Õpetajad	21
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused mehaanika ja metallitöö ning materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmade osas	24

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväärust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab:

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavalist eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitused õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel ja -vestlustel kogutud info. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

Hindamiskomisjon esitab hindamisaruandes hindamisvaldkondade kaupa kokkuvõtliku analüüsi õppekavarühma õppekavade kohta. Komisjon toob iga hindamisvaldkonna analüüsi tulemusena välja **järeldused**: tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad** ja soovitusel viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitusel arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on kooli otsustada. Soovitusel arendusteks ei mõjuta lõppotsuse kujunemist.

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) kutsehariduse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavarühma kvaliteedi hindamine läbi:

- kuue (6) aasta pärast, kui õppekavarühmas toimuv õppetöö vastab kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele;
- kolme (3) aasta pärast, kui hindamisnõukogu hinnangul esineb õppekavarühmas õppetöö mittevastavusi õigusaktidele ja /või kvaliteedi hindamise kriteeriumidele.

Kui hindamisnõukogu kaalub kahe hindamisotsuse vahel ning leiab, et teatud tingimuse täitmisel kooli poolt oleks võimalik võtta vastu positiivsem otsus, võib ta sellise otsuse vastu võtta kõrvaltingimusega haldusmenetluse seaduse § 53 mõttes.

HAKA moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. HAKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. HAKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Magnus Maiste	komisjoni esimees, kutseõppe ekspert; Tartu Rakendusliku Kolledži ehituse- ja puiduosakonna juhataja;
Ene Pukk	komisjoni liige-sekretär, kutseõppe ekspert; Tallinna Lasnamäe Mehaanikakooli arendusjuht;
Tõnu Lelumees	tööandjate esindaja; AS IMECC juhatuse esimees, tehnika, tootmise ja töötlemise kutsenõukogu esimees;
Raimo Jõgi	tööandjate esindaja; AS Tempest müügijuht, Eesti Mööblitootjate Liidu kutsekomisjoni liige.

Hindamisprotsessi kirjeldus

Hindamiskülastuseks valmistumisel tutvusid komisjoni liikmed kutseõppe kvaliteedi hindamise eksperdi [juhendiga](#), osalesid HAKA seminaridel 22.09.22 ja 25.10.22 ning töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande, tutvusid kooli veebilehel www.rak.ee avaldatud informatsiooni ja dokumentidega. Hindamiskülastuse kavandamiseks toimusid ettevalmistavad koosolekud, kus lepidi kokku täpsustamist vajavad teemad, jaotati komisjoni liikmete tööülesanded, koostati tööplaan ning valmistati ette vestluste küsimused.

Hindamiskülastused toimusid 29.11.22 Väike-Maarja õppekohas ja 01.12.22 koolis, Piiri 8, Rakvere. Praktikaettevõtetega toimusid telefoni teel vestlused praktikakoha ja kooli koostööst praktika kavandamisel, läbiviimisel ja hindamisel:

17.11.22 MoobellSL,
25.11.22 Rakvere Metsamajand AS,
02.12.22 Terasman AS.

Hindamiskülastuse ettevalmistamine ja läbiviimine toimus latusalt, väheldane probleem oli eneseanalüüsis esitatud õppekavade ja tulemuslikkuse näitajate andmetega, milles olid erinevused EHISE ja haridussilma andmetega. Komisjon lähtub aruande koostamisel EHISE ja www.haridussilm.ee andmetest ning teavitas sellest kooli hindamiskülastuse esmase tagasiside vestlusel.

Hindamiskülastuse järgsel koosolekul leppis komisjon kokku aruande koostamise korralduse. Esmase aruanne koostati kooli külastuse päeva seisuga, komisjon ei vajanud lisainfot.

Aruande valmimisega seotud kuupäevad:

HAKA esitas esmase aruande koolile 09.01.2023

Koolil ei olnud aruandele täpsustusi ega kommentaare.

Komisjon esitas lõpparuande HAKAle 11.01.2023

Üldosa

Kooli lühitutvustus

Rakvere Ametikool on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav kool Lääne-Virumaal, mis pakub kutseõpet ning mittestatsionaarset üldharidusõpet. Kutseõpet korraldatakse puidu, ehituse, turismi ja logistika valdkondades, kokku üheteistkümnes õppekavarühmas.

Kool on [arengukavas 2022-2025](#) sõnastanud **visiooni 2035**: „Rakvere Ametikool on rahvusvahelisel tasemel keskkonnateadlikkust ja elukestvat õpet väärtustav Põhja-Eesti hariduskeskus“.

Kooli tunnuslause: Meistrid on mängus!

MISSIOON

Rakvere Ametikooli missiooniks on luua innovaatilised võimalused õppija isiklikuks arenguks ning toimetulekuks tööelus ajakohases õpikeskkonnas sõbraliku, motiveeritud ja kvalifitseeritud personali toel.

PÕHIVÄÄRTUSED

Meisterlikkus – töötajate erialane ja pedagoogiline kompetentsus, nende vastutustundlik suhtumine töösse

Kogemus – iseenda ja teiste kogemusega arvestamine, neist õppimine

Uuendusmeelsus – avatus uutele ideedele ja tegevustele

Hoolivus – heatahtlik, aus ja abivalmis suhtumine õppijatesse, kolleegidesse, klientidesse, säästev suhtumine keskkonda, vastutus tulemuste eest

Koostöövalmidus – avatus ja võrgustikutöö eesmärkide saavutamiseks

Paindlikkus – kiire reageerimine erinevatele vajadustele, loov lähenemine väljakutsetele, kasutades olemasolevaid võimalusi

Kool omab Erasmuse akrediteeringut kuni 31.12.2027 õpirännete korraldaja tiptaseme märgist kuni 29.02.2024.

Kooli eneseanalüüsi andmetel on koolis 112 töötajat sh 79 õpetajat. Kutseõpet korraldatakse üheteistkümnes õppekavarühmas kolmekümne kolmel õppekaval. Seisuga 20.09.2022 õpib koolis 968 õpilast, sh põhikooli järgses kutsekeskharidusõppes 51% ja kutseõppes 30,5 %, mittestatsionaarses gümnaasiumiõppes 15,5 % ning põhikoolis 3%. Töökohapõhises õppes õpib 87 õppijat PRÕM projekti raames.

Eneseanalüüsi ja EHISe andmetel korraldab kool täienduskoolitusi 13-s õppekavarühmas sh omab tegevuslubasid eesti keele tasemeeksami koolitamiseks A2 ja B1 tasemetel ning mootorsõidukijuhtide koolitamiseks B, C, C1, CE ja T kategooriates. Hinnatavates õppekavarühmades pakutakse täienduskursusi kõigile, kes soovivad omandada või täiendada teadmisi ja oskusi masinprojekteerimise valdkonnas (AUTOCAD, CNC), keevitustehnoloogiate valdkonnas, samuti üldpädevuste valdkonnas nagu näiteks digioskused, suhtlemispädevus jms. Täienduskoolituste

[kalenderplaan](#) sisaldab teavet kursuse korralduse kohta ning linki õppekavale. Perioodil 2016-2021 on kool korraldanud kokku 322 täienduskoolituse kursust.

Hinnatavad õppekavarühmad

Rakvere Ametikoolil on EHISe andmetel kokku 52 kehtivat õppekava, nendest 10 õppekava kuulub hinnatavasse mehaanika ja metallitöö õppekavarühma ning kolm õppekava materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma (EHIS, 05.12.22). Komisjon märgib, et sealhulgas on EHISe andmetel aktiivne mehaanika ja metallitöö õppekavarühma õppekava „APJ lehtmatali töötlemispinkide operaator (osakutse lehtmatali APJ laserlõikepinkide operaator)“ EHISe kood 127997. Eneseanalüüsi ja hindamiskülastuse andmetel on nimetatud õppekava suletud. Komisjon soovib koolil hoida EHISe andmed ajakohasena vältimaks huvigruppide eksitamist.

Tabel 1 Õppekavade andmed (EHIS 17.11.2022)

EHISe kood	Õppekava nimetus ja link õppekavale	Kvalifikatsioonitase esmaõpe/jätkuõpe	Maht EKAP	Rakendamisest aasta	Õppevorm
Mehaanika ja metallitöö					
142457	Keevitaja (osakutsega poolautomaatkeevitaja)	442 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	60	2021	Statsionaarne töökohapõhine
148317	Koostelukkepp	431 Kolmanda taseme kutseõpe	60	2022	Statsionaarne töökohapõhine
151667	Keevitaja	441 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	180	2020	Vastuvõttu ei toimu
194098	Keevitaja (osakutsega TIG keevitaja)	442 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	60	2021	Statsionaarne koolipõhine, töökohapõhine
194446	Keevitaja	431 Kolmanda taseme kutseõpe	60	2020	Statsionaarne koolipõhine
197277	Tööstuslike metalltoodete värvija	442 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	30	2018	Õppekava on suletud
209658	Tööstuslike metalltoodete värvija	442 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	60	2022	Statsionaarne töökohapõhine
214354	Metallilõikepinkidel töötaja	442 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	60	2020	Statsionaarne töökohapõhine
225822	Keevitus- ja metallitööd	441 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	180	2021	Statsionaarne koolipõhine
Materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit)					
217737	Tisler	441 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	180	2020	Statsionaarne koolipõhine
135437	CNC töötlemiskeskuse operaator	442 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	30	2020	Statsionaarne koolipõhine

196177	Puidupingioperaator	431 Kolmanda taseme kutseõpe	60	2018	Statsionaarne koolipõhine
--------	-------------------------------------	------------------------------	----	------	---------------------------

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma juht on Helen Truska.

Materjalide töötlemise õppekavarühma kontaktisik on Tõnu Suurkaev.

Tabel 2. Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma õppekavadel õppijate, vastuvõtu ja lõpetamise arvandmed õppekavade lõikes ja kokku (Haridussilm 17.11.2022 ja kooli eneseanalüüs)

Õppekava, EHISE kood, ÕK maht	Õppeaasta						
	Õppijate arvandmed						
Keemitaja (osakutsega poolautomaatkeemitaja), 142457 4.taseme kutseõppe esmaõpe Statsionaarne, töökohapõhine	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv	35	7	1		30	25	15
Vastuvõetute arv	35	7			30	10	
Lõpetajate arv	31	3			3	11	
Koostelukksepp, 148317 3. taseme kutseõpe Statsionaarne, töökohapõhine	2016/17 ¹	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv	70	40	46	11	27	13	13
Vastuvõetute arv	57	40	46	11	27	13	
Lõpetajate arv	60	50	16	32	18	13	
Keemitaja, 151667 4.taseme kutsekeskharidusõpe Statsionaarne, koolipõhine	2016/17 ²	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv	47	39	32	29	31	23	12
Vastuvõetute arv	16	13	11	14	14		
Lõpetajate arv	15	14	5	9	6	9	
Keemitaja, 194446 3. taseme kutseõpe Statsionaarne, koolipõhine	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv			11	12	13	15	
Vastuvõetute arv			11	12	13		
Lõpetajate arv			8	9	8	5	
Tööstuslike metalltoodete värvija, 197277/209658 4. taseme kutseõppe esmaõpe Statsionaarne, töökohapõhine	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv			26	12	35		14
Vastuvõetute arv			26	12	35		

¹ Koostelukksepp 2016/2017 sisaldab sama taseme õppekava kood 85387 andmeid

² Keemitaja kutsekeskharidusõpe 2016/2017 ja 2017/2018 sisaldab sama taseme õppekava kood 106064 andmeid

Lõpetajate arv			37		30		
Metallilõikepinkidel töötaja, 214354 4.taseme kutseõppe esmaõpe Statsionaarne, töökohapõhine	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv					15	14	
Vastuvõetute arv					15		
Lõpetajate arv							
Keevitus- ja metallitööd 225822, 4. taseme kutsekeskharidusõpe Statsionaarne, koolipõhine	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv						14	29
Vastuvõetute arv						14	
Lõpetajate arv							
KOKKU ÕKR Mehaanika ja metallitöö	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv	152	86	116	64	151	104	83
Vastuvõetute arv	108	60	94	49	134	37	
Lõpetajate arv	106	67	66	50	65	38	

Mehaanika- ja metallitööde õppekavarühma õppekavad on aruande koostamise ajal uuendamisel seoses kutsestandardi uuendamisega. Sel põhjusel ei ole 2022.aastal vastu võetud uusi õppijaid keevitaja õppekavale. Õppijate arv aruande perioodil on kooli hinnangul stabiilne, 2020/21 oli tõus töökohapõhises õppes õppijate arvelt.

Tabel 3. Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) metallitöö õppekavarühma õppekavadel õppijate, vastuvõtu ja lõpetamise arvandmed (Haridussilm, 17.11.2022)

Tisler, 81227, 152565, 217737 4.taseme kutsekeskharidusõpe Statsionaarne, koolipõhine	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv	23	21	35	38	35	37	33
Vastuvõetute arv	12	8	17	14	11	15	
Lõpetajate arv	3	1	9	6	12		
CNC töötlemiskeskuse operaator, 135437 4. taseme kutseõppe esmaõpe Statsionaarne, koolipõhine	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv	5	14	8	16	19	29	
Vastuvõetute arv	5	14	8	8	19	10	
Lõpetajate arv	5	9		10			

Puidupingioperaator, 113498, 196177 3.taseme kutseõppe Statsionaarne, koolipõhine	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv		9					
Vastuvõetute arv		9					
Lõpetajate arv		3					
KOKKU ÕKR Materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit)	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Õppurite arv	28	44	43	54	54	66	33
Vastuvõetute arv	17	31	25	22	30	25	
Lõpetajate arv	8	13	9	16	12	0	

Materjalide töötlemise õppekavarühmas on aruande koostamise ajal õppijad ainult kutsekeskharidusõppes tislari erialal. Kooli andmetel CNC töötlemiskeskuse operaatori rühm ei täitnud. Puidupingioperaatori 3. taseme õppekava on uuendamisel seoses kutsestandardi muutumisega.

Tabel 4. Kooli tulemuslikkuse näitajad õppevaldkonnas tehnika, tootmine ja ehitus, võrrelduna sama õppevaldkonna Eesti näitajatega (Haridussilm 18.12.2022)

Näitaja	Võrdlus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	6 aasta keskmine
		TN Väärtus	TN Väärtus	TN Väärtus	TN Väärtus	TN Väärtus	TN Väärtus	TN Väärtus
Õppetöö katkestajate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	EESTI	24,4	24,3	24,3	23,5	20,1	17,2	22,3
	RAK	20,8	23,9	13,1	26,2	23	13,9	20,2
Väljalangejate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	EESTI	14	11,5	12,6	11,6	10,5	9,2	11,6
	RAK	10,8	11,1	9,3	14,3	12,5	8,1	11,0
Õppetöö katkestajate osakaal kutsehariduses kokku, %	EESTI	19,3	21,1	22,7	21,5	20,4	19,9	20,8
	RAK	12,1	20,1	14,6	19,4	18,6	20,4	17,5
Kutsehariduse nominaalajaga lõpetajate osakaal, %	EESTI	53,5	54,3	54,7	52,5	54,9	56,8	54,5
	RAK	56,3	64,5	69	62,4	60,9	62,8	62,7
Kutsekeskhariduse nominaalajaga	EESTI	51,1	47,2	50,1	50,8	53,2	53,4	51,0
	RAK	49,1	53	61,3	55,3	60,7	66,7	57,7

lõpetajate osakaal, %								
Kutseeksami edukalt sooritanute osakaal lõpetajatest, %	EESTI	40,3	48,6	60,5	68,8	70	73,1	60,2
	RAK	47,8	35,3	53,7	42,8	78,2	73,3	55,2
Töökohapõhise õppe lõpetanud õpilaste osakaal	EESTI	5,6	8,2	10,7	10,6	8,7	14,7	9,8
	RAK	20,3	40,7	38,4	34,9	25,4	39,6	33,2

Hinnatavad õppekavarühmad kuuluvad tehnika, tootmise ja ehituse õppevaldkonda. Hindamisperioodi tulemuslikkuse näitajad on ajas muutunud paremuse suunas ja ületavad Eesti keskmist. Märkimisväärne on kutseeksami edukalt sooritanute osakaalu kasv viimasel kahel aastal.

3. Mehaanika ja metallitööd ning materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Õppekavarühma nimetus „Materjalide töötlemine (klaas, paber, plast ja puit)“ on edaspidi nimetatud „materjalide töötlemine“.

Komisjon analüüsib hinnatavate õppekavarühmade kvaliteeti koos, vajadusel viidates erisustele.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. Õppekavade moodulite rakenduskaardes on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

1. Õppekavaarendus

Õppekavade arendamisel lähtub kool eneseanalüüsi andmetel tööturu ootustest, mida kajastavad OSKA raportid ja kutsestandardid, samuti praktikaettevõtete vahetust tagasisidest. Õppekorralduse

eeskirja kohaselt toimub õpe statsionaarses koolipõhises või statsionaarses töökohapõhises õppes esmaõppe, jätkuõppe ning täienduskoolituse õppekavade alusel.

Eneseanalüüsi ja hindamiskülastuse vestluste põhjal vastutab mehaanika ja metallitöö õppekavade koostamise eest õppekavarühma juht, materjalide töötlemise õppekavarühma õppekavaarenduse eest vastutab õppedirektor. Kutseõpetajad ja üldõpingute õpetajad on õppekavade arendustegevuses kaasatud. Eneseanalüüsi ja hindamiskülastuse põhjal leidis kinnitust koostöö ettevõtetega praktika koordinaatorite kaudu, kes koguvad tagasisidet ettevõtte praktikajuhendajatelt ning õpilastelt ja saadud informatsiooni võetakse arvesse rakenduskavade parendamisel.

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas on kutsekeskhariduse õppekava uuendamisel seoses [mehaanika ja metallitöö erialade riikliku õppekava](#) jõustumisega 01.01.2022. Riikliku õppekavaga vastavusse viimise tähtaeg oli 01.07.2022. Kutsekeskhariduse õppes jääb kehtima üks õppekava „Keevituse- ja metallitööd“, milles sees toimub spetsialiseerumine ning õpingute lõpetamisel omandatakse üks kutse järgnevatest: „Keevitaja, tase 4“, „Koostelukksepp, tase 4“ või „CNC metallilõikepingi operaator, tase 4“. Hindamiskülastusel märkis kool, et kõnealuse õppekava viimine vastavusse riikliku õppekavaga on viibinud õppekavarühma juhi suure koormuse ning vähese kogemuse tõttu. Komisjon soovib koolil pöörata suuremat tähelepanu töökorraldusele ja tööjõu planeerimisele, et tagada õigusaktides ettenähtud tähtaegadest kinnipidamine.

Materjalide töötlemise õppekavarühmas alustati 2016. aastal CNC töötlemiskeskuse operaatori õppekava rakendamist mittestatsionaarses õppevormis, et pakkuda õppimise võimalust võimalikult erinevatele sihtrühmadele. Õppekava koostamisel oli kaasatud Kadrina Keskkool, et pakkuda keskkooli lõpetajatele võimalikult sujuvat kutseõppes jätkamise võimalust. Paraku on huvi eriala vastu Kadrina Keskkooli õpilaste hulgas äärmiselt kasin. Väikerühma avamine oluks võimalik, kuid selleks vajaliku osakoormusega kutsõpetaja puudumise tõttu õppekava 2022/2023 õppeaastal ei rakendunud.

Õppekavarühmade arendustegevuses arvestatakse praktikaettevõtete arvamustega, et korraldada paremini toimiv koostöö, tõhusam praktikajuhendamise tugi õppijatele. Samuti arvestatakse rakenduskavade parendamisel, millised teadmised ja oskused vajavad õpetamisel suuremat tähelepanu või kuidas muuta kolmepoolne koostöö efektiivsemaks. Näiteks on hindamisperioodil loodud õppekavarühmadele ühine praktikakoordinaatori ametikoht, et vastutus ei hajuks, osapooled saaksid informatsiooni anda ja vastu võtta vahetult ning kiiresti. Praktikaettevõtete tagasiside põhjal on arendatud joonestamise õpet, mis on mõlema õppekavarühma õppekavades võtmetähtsusega oskus. Valikmoodulite väljatöötamisel kaasatakse praktikaettevõtete arvamust. Näiteks loodi tööstuslike metalltoodete värvimise valikaine, mille läbimine toetab edasiõppimist töökohapõhises õppes ja vastava kutse omandamist. Kutseõppe õppekava „Tööstuslike metalltoodete värvija, tase 4“ on koostatud koostöös tööandjaga Teknos OÜ nende toetuskirja alusel. Õppijate toetamiseks on loodud õpioskuste valikmoodul.

Koostööd erialaliitudega eneseanalüüsis ei ole esile toodud, kuid komisjoni hinnangul oleksid erialaliidud õppekavade arendamisel olulised sisendi andjad. Sellega nõustusid mõlema õppekavarühma töötajad ja vilistlased hindamiskülastusel toimunud vestlustel.

Komisjon leiab, et kuigi tööandjaid on kaasatud riiklike õppekavade koostamisel, on oluline õppekavarühmade jätkusuutlikkuse tagamisel tööandjate kaasamine õppekavade arendustegevustes. Vestlustest praktikaettevõtete esindajatega jäi kõlama nende valmisolek aktiivsemaks koostööks kooliga, toetada uute tehnoloogiate õpetamist ja õppekavade arendamist. Tööandjate esindajad kinnitavad, et tööstuses on üha suurenev roll robotitel, mistõttu muutuvad ootused tööjõule. Uute tehnoloogiatega ning robotite teenindamisega seotud teadmiste ja oskuste lõimimine õppekavadesse toetaks kooli pühiväärtuste kohast õppekavade arendust.

Komisjon leiab, et õppekavade arendus on heal tasemel kooliseses koostöös ning arvestab õppijate vajadusega ning praktikaettevõtete kogutud tagasisidega. Õppekavarühmade jätkusuutlikkuse ja koolilõpetajate konkurentsivõime suurendamiseks tööturul on tarvis tööandjate laiem kaasatus, et tagada tööturu ootuste ja tulevikuoskuste kohane õpe.

Komisjon soovib koolil olla eestvedaja aktiivse koostöö käivitamisel suurimate tööandjatega ning erialaliitudega, et tagada järjepidevalt parimate praktikate, uute teadmiste ja tehnoloogiate rakendamine õppekavaarenduses.

Komisjon tunnustab kooli arengukavas 2022-2025 seatud sihti, et õppekavaarenduses lähtutakse piirkonna ettevõtete vajadusest ja eesmärgi täitmiseks on kool kavandanud ettepanekute korje maakonna arenduskeskusest ja OSKA raportitele tuginevad arendused, kaasates ettevõtteid.

2. Õppekavade rakenduskavad

Rakenduskavade parendamisel on kool eneseanalüüsi kohaselt seadnud eesmärgiks tagada õppija areng. Iga õppeaasta lõppemisel analüüsitakse koostöös moodulite vastutajatega ja õppekavarühma juhiga õppe tulemuslikkust, võetakse arvesse õppijate ja õpetajate tagasiside ning viiakse rakenduskavades sisse vajalikud parendused. Hindamiskülastusel leidis kinnitust, et kool analüüsib rakenduskavade sisu arvestades õppijate ja õpetajate tagasisidet. Õppijate tagasisidet kogutakse küsitluste teel ning õpetajatega toimuvad koosolekud, samuti koolitused, mis toetavad õpetajatööd, näiteks õppe- ja hindamismeetodite uuendamist.

Kool on eneseanalüüsis välja toonud, et rakenduskavades vajab ülevaatamist võtmepädevuste arendamine, viidates sellekohasele tööandjate tagasisidele. Tööandjad vajavad heade enesejuhtimis- ja suhtlemisoskustega praktikante ja tulevasi töötajaid, märgiti hindamiskülastusel praktikaettevõtete esindajate poolt ning mida käsitleb OSKA raport „[Tööelu üldoskused. Liigitus ja vajadused](#)“. Komisjon toetab kooli kavatsust arendada võtmepädevuste õpet.

Rakenduskavades viidatud õppematerjalid on üldjuhul ajakohased, kuid näiteks **materjalide töötlemise õppekavarühmas** on tislari õppekava rakenduskavas viidatud õpikutele Kogermann, E. jt. „Joonestamine üldhariduskoolidele“ 1985, „Mööblitöö instrumendid ja masinad“, A. Pilšikov 1981.a. Komisjoni hinnangul on selliste õpikute sisu aegunud ja õppematerjal tuleks rakenduskavast eemaldada. Komisjon soovib analüüsida saadaolevaid uusi õppevarasid sh kaasates kõrgkoolide ning Euroopa Liidu ESF toel valminud avalikult kättesaadavaid õpiobjekte, digitaalseid õpiplatvorme ning uuendada rakenduskavas õppematerjalide valikut.

Hindamiskülastusel kogutud andmete ja kutsestandardite kohaselt sisaldavad hinnatavate õppekavarühmade kutsealad mitmeid töötervise- ja keskkonnariske. Hindamiskülastuse vestlusel õpetajatega leidis kinnitust, et töötervise ja keskkonnahoiu temaatika õpetamine toimub lõimituna kogu õpingute perioodi jooksul. Komisjon vaatles näiteks materjalide töötlemise õppekavarühmas CNC töötlemiskeskuse operaatori õppekava moodulit „Puidu ja puidupõhiste materjalide lõiketöötlemine CNC töötlemiskeskustel“, kus õpiväljund sisaldab eelnimetatud põhimõtteid, kuid hindamiskriteeriumid ning teemade loetelu töötervise ja keskkonnahoidu ei nimeta. Komisjon soovib töökoha ratsionaalse, ohutu ja keskkonnasäästliku korraldamise põhimõtete õpetamine ja hindamine kirjeldada alati ka rakenduskavades.

Komisjon vaatles **mehaanika ja metallitöö õppekavarühma** rakenduskavasid ja leidis, et nendes on töötervise ja keskkonnaohutusega seotud õpiväljundid ja hindamiskriteeriumid sidusad. Näiteks õppekava „Keevitus- ja metallitööd“ kutsekeskhariduse õppekava 3.moodulis „Metallitööde alused“ õpiväljund nr 1 „teisaldab materjale järgides troppimise ja koormakinnituse nõudeid ning tööohutust“, hindamiskriteeriumid sisaldavad vastavaid teadmisi ja oskusi (iseloostab meeskonnatöona töökeskkonnaga seonduvaid ohutegureid selgitades võimalusi nende vähendamiseks; kirjeldab vastavalt situatsioonile praktilisi esmaabivõtteid lähtudes esmaabi andmise põhimõtetest; töötab

iseseisvalt ja meeskonnas järgides töökultuuri, energiat ja keskkonda säästva, ohutu ning efektiivse töö põhimõtteid, tulles toime tava- ja muutuvates olukordades).

Valikõpingud toetavad ja laiendavad kutseoskusi või võimaldavad taotleda lisakvalifikatsiooni. Hinnatavate õppekavarühmade õppekavades on valikmoodulid näiteks õpioskuste moodul, arvutiõpetus, keevitustehnoloogia kaart WPS, tehniline joonestamine, materjalide tükeldustööd, termolõikamine, puidutööriistade disainimine ja valmistamine, ettevõtlusõppe baasmoodul, CAD/CAM tarkvara algõpetus, ettevõtlusõppe baasmoodul, mööbli restaureerimine ja TIG-keevitus. Näiteks TIG keevituse valikmoodul võimaldab õpingute lõpetamisel taotleda osakutset „TIG keevitaja“.

Õpilasel on õigus valida valikõpingute mooduleid kooli teistest õppekavadest õppekorralduse eeskirjas sätestatud korras. Hindamiskülastusel kinnitasid õppijad ja vilistlased, et valikõpingute moodulid on asjakohased ning toetavad erialast arengut ja tööalast toimetulekut.

Õppemeetodid on mitmekesised ning toetavad erinevate sihtgruppide õpetamist ja õppimist, näiteks kinnitasid hinnatavate õppekavarühmade õppijad, et erialase inglise keele terminoloogia õppes on õppijad õpetaja rollis, peavad õpetajale selgitama erialaseid teemasid inglise keeles, õpetaja juhendab terminite kasutamist ja lauseehitust. Samuti märkisid mõlema õppekavarühma õppijad, et korraldatakse ettevõttekülastusi, kutsutakse külalislektoreid, esile toodi põnevaid ja praktilisi lõimitud keemia tunde ning õppeaasta lõpus uuritakse nende rahuolu õppimisega ja küsitakse ettepanekuid õppesisu kohta. Hindamiskülastusel kinnitasid õpetajad, et rakenduskavad annavad õppetöö läbiviimiseks piisava paindlikkuse õppe- ja hindamismeetodite valikul ning õpetamisel saab arvestada õppija eripäraga.

Kokkuvõttes komisjon leiab, et rakenduskavad on pidevas muutmises tulenevalt huvigruppide ootustest. Hindamisperioodi jooksul on kool rakenduskavade parendamiseks kogunud andmeid praktikaettevõtelt, õpetajatelt ja õppijatelt ning saadud ettepanekuid arvesse võtnud, mida osapooled kinnitasid (näiteks eelpool nimetatud üldoskuste õppe tõhustamise kavatsus, lõimingute õpetamine, külalislektorite kaasamine jm).

Rakenduskavade koostamise kvaliteedi tõstmiseks on õpetajatele korraldatud täienduskoolitusi, arendatakse lõimingute õpetamist ja õppematerjalide koostamist.

Komisjoni hinnangul on õppekavade moodulite rakenduskavades õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Järeldused

- **Tugevused**
 - Kutseõpetajate ja üldõpingute õpetajate väga hea koostöö rakenduskavades lõimingute arendamisel.
- **Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused**
 - **Materjalide töötlemise õppekavarühma** õppekavades sisaldavad õpiväljundid töötõrvis- ja keskkonnahoiu alaseid teadmisi ja oskusi, kuid hindamiskriteeriumid ning teemade loetelu töötõrvis- ja keskkonnahoidu ei nimeta. Komisjon soovib töökohta ratsionaalse, ohutu ja keskkonnasäästliku korraldamise põhimõtete õpetamine ja hindamine kirjeldada alati ka rakenduskavades.
 - **Materjalide töötlemise õppekavarühma** õppekavas „Tisler, tase 4“ rakenduskavas esineb viiteid aegunud õppematerjalile. Hindamiskomisjon soovib hinnata rakenduskava õppematerjalide ajakohasust ning vajadusel asendada või lisada uusi trüki- ja digitaalseid õppematerjale, sealhulgas kaasates

kõrgkoolide ning Euroopa Liidu ESF toel valminud avalikult kättesaadavaid õpiobjekte ja digitaalseid õpiplatvorme.

- **Arenguvõimalused**

- Praktikaettevõtete tagasiside põhjal vajab rakenduskavades ülevaatamist üldoskuste arendamine. Komisjon soovib hinnatavates õppekavarühmades üldoskuste õppe parendamisel võtta aluseks tööandjate vajadust kajastav OSKA raport „[Tööelu üldoskused. Liigitus ja vajadused](#)“, et suurendada õppijate konkurentsivõimet tööturul.
- Komisjon soovib **mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas** luua ja rakendada robotikaga seotud õppekavasid, näiteks robotitehnika õppekava, et tagada tööturu vajadustele vastava tööjõu pealekasv.
- Komisjon soovib hinnatavatel õppekavarühmadel aktiivse eestvedajana laiendada koostööd tööandjate ning erialaliitudega, et tagada õppekavades järjepidevalt parimate praktikate, uute teadmiste ja tehnoloogiate rakendamine ning uute õppekavade arendamine.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. **õppijate erialavalik on toetatud;**
2. **õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;**
3. **õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärasest ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;**
4. **õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööl ja praktilal lähtub õpiväljunditest;**
5. **õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.**

Analüüs

1. Õppijate erialavaliku toetamine

Potentsiaalsetele õppijatele ja teistele huvigruppidele tutvustab kool sisseastumise võimalusi kooli veebilehel www.rak.ee. Erialade tutvustused sisaldavad esmast informatsiooni töö keskkonna ja eripära, töövahendite ja tööks vajalike isikuomaduste kohta. Näiteks tisleri eriala tutvustuses on välja toodud, et töö eeldab ruumilist kujutulusvõimet, koormustaluvust ja füüsilist jõudu. Lisaks eriala tutvustusele on nimetatud peamised praktika ja töövõimalused, link valdkonna palgainfole ning Töötukassa poolt toetatavate erialade puhul on viidatud võimalusele saada tasemeõppes osalemise toetust. Hinnatavates õppekavarühmades on [Töötukassa tasemeõppe toetusega õppekavad](#) CNC töötlemiskeskuse operaator, metallilõikepinkidel töötaja, keevitaja, osakutse TIG keevitaja, osakutse poolautomaatkeevitaja ning keevitus- ja metallitööd.

Eneseanalüüsi andmetel on kool uurinud õpilaskandidaatidelt õppimisvõimaluste infoallikate kasutamist ning tuginedes saadud tulemustele kavandab sihtrühmadele õppimisvõimaluste tutvustamise viisid. Näiteks toimuvad üldhariduskoolidele külastuspäevad, pakutakse võimalust registreeruda praktikavarju päevadele või asuda õppima kutsevaliku õppekavale. Kooli mainekujundustegevused tõstavad kooli tuntust, sealhulgas on leidnud meedias aktiivset kajastamist [Rakvere linna jõulupuu](#) projektid, kus kooli õpilased ja õpetajad on meisterdanud Rakvere linnavalitsuse tellimisel vahvaid jõulupuid. Aktiivne koolielu ja sündmuste kajastamine kodulehel, meedias ja sotsiaalmeedia platvormidel aitab hoida ja kasvatada kooli tuntust ning mainet.

Õpilaskandidaatide paremaks nõustamiseks on vastuvõtukomisjoni liikmed läbinud koolituse „Kuidas paremini tundma õppida õpilaskandidaati“. Kutsesobivuse hindamismeetodid on vestlus vastuvõtukomisjoni liikmetega ning teoreetiliste teadmiste ja käeliste oskuste test, selgitamaks õpingutega edukaks toimetulekuks vajalike eelduste olemasolu.

Hindamiskülastusel kinnitasid õppijad ja vilistlased, et on rahul kooli ja õppekava valikuga ning tunnustasid kooli head mainet.

Lõimingute õpetamist on korraldatud nii eraldi teemadena kui ka lõimituna põhiõpingute moodulitesse. Hindamiskülastuse vestluste põhjal tunnustab komisjon üldainete ja põhiõpingute õpetajate omavahelist sünergiat lõimingute õppe kavandamisel ja läbiviimisel. Õppijad olid lõimingute õpetamisega väga rahul, õpetajad on väga rahul võimalusega anda paaristunde, kus koos õpetavad üldõpingute õpetaja ja kutseõpetaja.

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma [tegevuskava 2022-2025](#) näeb ette õppijate arvu suurendamist võrreldes 2021/2022 tasemega (vt tabel 3). Eesmärgi saavutamiseks on kavandatud üldhariduskoolide külastused, praktikavarjude võõrustamine, erialade turunduskampaania, kutsevaliku õppes mooduli rakendamine ja töökohapõhises õppes õppijate arvu suurendamine. Komisjoni hinnangul peaks tegevuskavas ette nägema ettevõtete külastused ja koostöö, et toetada töökohapõhises õppes õppijate arvu suurendamise eesmärgi täitmist.

Materjalide töötlemise õppekavarühma eesmärk 2024 on süsteemselt teha õppekavade teavitustööd, et tagada õpperühmade täituvus, kuid [tegevuskava 2022-2025](#) ei sisalda tegevusi, ajaplaani ega vastutajaid eesmärgi täitmiseks ning mõõdikud puuduvad. Komisjon soovib materjalide töötlemise õppekavarühma tegevuskava 2022-2024 täiendada, et tagada huvigruppide silmis usaldusväärsus ning toetada õppijate arvu kasvu.

Hindamiskomisjon tunnustab materjalide töötlemise õppekavarühma õpetajate tööd õppimisvõimaluste tutvustamisel põhikoolides, mille tulemusena on võimalik õppijaid vastu võtta konkursi korras.

Kooli eesmärk on õppija erialavaliku toetamise kaudu vähendada õpingute katkestamist. Komisjoni hinnangul on koolipõhise õppe sihtrühma erialavaliku toetamiseks tehtud tegevused tõhusad, õppijate erialavalik on toetatud, mida kinnitavad õpingute katkestamise ja väljalangemise Eesti keskmisest paremad näitajad (vt tabel 5). Töökohapõhises õppes õppijate arvu suurendamine eeldab, lisaks eeltoodud tegevustele, tõhusat koostööd tööandjatega.

Hindamiskomisjoni hinnangul on õppijate erialavalik hästi toetatud.

2. Õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika

Õppekavarühmade õpikeskkonna arendamisel lähtub kool [arengukava 2022-2025](#) strateegilistest eesmärkidest luua õppija arengut ja keskkonnateadlikkust toetav, õppijakeskne ning võrdseid võimalusi tagav kooli taristu ja õppemetoodika. Komisjon analüüsib õpikeskkonda hindamiskülastustel kogutud informatsiooni, kodulehe andmete ja eneseanalüüsi põhjal.

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas on lisaks kooli õppetöökajale kasutuses Väike-Maarja õppekoht, kus toimub keevitajate põhioskuste praktiline õpe ning teiste erialade õppijate keevituse valikkursuse õpe. Hindamisperioodi jooksul on Väike-Maarja õppekohta soetatud keevituslabor, Rakvere õppekohta on juurde soetanud neli käsikaar/TIG keevitusseadet ja plasmalõikeseade.

Töökohapõhises õppes õppijate peamine praktiliste tööde baas on ettevõtetes. Ettevõtete praktikabaaside sobivust õpiväljundite saavutamiseks hindavad kooli praktikajuhendajad.

Materjalide töötlemise õppekavarühma õppetöökotta on hindamisperioodil paigaldatud aspiratsioonisüsteem ruumi õhu kvaliteedi parandamiseks ning õhu temperatuuri tõstmiseks, soetatud CNC laserlõikepink ning mitmeid teisi seadmeid saagimise, freesimise, puurimise ja lihvimise praktiliseks õppimiseks.

Kooli eelarve võimaldab igal aastal täiendada tööriistade varu ja soetada isikukaitsevahendeid. Hindamiskülastusel märkisid õpilased, et õppetöökojas võiks olla rohkem nurgikuid, et tööprotsess ei veniks tööriista puudumise tõttu. Õppekavarühmad kasutavad õppeprotsessis nutikalt tootmisjääke, mida ettevõtted annavad tasuta, praktilise töö tundide läbiviimiseks, lõimitud keskkonnasäästliku tarbimise põhimõtetega. Näiteks puidutöötlemise töökojas valmistati puidutööstuse tootmisjääkidest puust hobuseid kohalikule lasteaiale. Keevituse õppetöökojas on lai valik metalliettevõtetelt saadud profiile erinevate keevitusviiside õppimiseks.

Õppetöökodades on olemasolevate õppekavade rakendamiseks vajalik sisustus, seadmed ja tehnoloogiad.

Rohepööre on kooli arengukava üks eesmärke. Näiteks on kool kavandanud loodusainete praktilise labori sisustamise, et õppijad saaksid teha katseid ja määrata ainete koostist. Keskkonnateadliku õppe kujundamist toetab jäätmete liigiti kogumise süsteemi arendamine. Jäätmete liigiti sorteerimise juurutamiseks on kavandatud õppijate ja töötajate teadlikkuse tõstmine õppekavade arendamise ja töötajate koolitamise kaudu. Igapäevase töö käigus toimub õppijates säästva tarbimise harjumuste kujundamine töötajate isikliku eeskuju ning koolikeskkonnas nähtavate üleskutsete ja meeldetuletuste kaudu.

Õppijate töötervishoiu ja -ohutuse juhendamine toimub põhiõpingute sissejuhatavas moodulis ja läbivalt teistes moodulites. Instrueerimata, vastava tööriietuse ja jalanõude ning individuaalsete kaitsevahenditeta praktilisele tööle ei lubata. Õppija kinnitab ohutusnõuete juhendamist oma allkirjaga õpperühma ohutusjuhendamise päevikus.

Õppekeskkonna külastamise ajal selgus, et kõigi ohuallikate juures ei ole ohutusmärke, näiteks puidutöötlemise õppetöökojas elektrilise käia juures, metallitööde töökojas elektrilise puuri ja treipingi juures, samuti Väike-Maarja õppekoha keevituse töökojas. Puidutöötlemise õppetöökoja sissepääsu juures olid soditud ohutusmärgid, mis sellisel kujul oma eesmärgi ei täida ning tuleks välja vahetada. Hindamiskomisjon soovib õppetöökodades kontrollida ohuallikate tähistuste olemasolu ja seisukorda ning paigaldada puuduvad ja rikutud ohuallikate tähistused.

Esmaabikapid olid Rakvere õppekohas tähistatud ning asusid nähtaval kohal, kuid kõigi kappide juures ei olnud esmaabi andmise juhendit ja/või esmaabiandja nime ja telefoninumbrit³. Väike-Maarja õppekohas asusid esmaabitarbed tähistamata kapis. Komisjon soovib esmaabi korraldus üle vaadata ning teha vajalikud parendused töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmiseks ning koolipere ohutuse tagamiseks.

Koolis on korraldatud jäätmete sorteerimine ja äraandmine liigiti (pandipakend, pakend, paber, olme- ja biojätmed). Analüüsitavates õppekavarühmades lisaks veel metalli ja puidujätmed, mida samuti kogutakse eraldi ja antakse üle jäätmekäitlusettevõttele.

Digipädevuste õpetamist toetavad kaasaegse sisustusega arvutiklassid, kus on nii erialaspetsiifiline tarkvara (näiteks *AutoCAD*) kui kontoritarkvara *Office 365*, pilveteenus *Microsoft OneDrive*. Arvutipargi ajakohasus on tagatud arvutite renditeenuse kaudu, millega iga nelja aasta järel seadmed

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/109112022004> Töötervishoiu ja tööohutuse seadus § 13 prim2 lg 1 p 4 .

vahetatakse uute vastu ning koolil puudub vajadus kulutada ressursse seadmete parandamiseks ja vanade seadmete haldamiseks. Arvutite tarkvara hoitakse pidevalt ajakohasena ning vajadusel modifitseeritakse õppetöök vajalike uute programmide ja teenustega. Õppijatele on loodud isikustatud koolikontod, mis tagavad juurdepääsu arvutiklassi arvutitele, pilvekeskkondadele ning ka üle kooli levivale *Wi-Fi* võrgule. Õppijatel ja õpetajatel on personaalsed kooli domeenitunnusega e-posti aadressid ning tagatud on litsentseeritud Microsoft Office 365 teenused, mida võimalik kasutada kooli- ja kodukeskkonnas (näiteks *Word, Excel, PowerPoint, Teams, OneDrive*). Kasutatakse erinevaid e-õppe keskkondi nagu näiteks *Moodle, Teams, Opiq jt*.

Kooli raamatukogu on õppijatele ja töötajatele avatud viiel päeval nädalas. Raamatukogus saab laenutada õppimiseks ja õpetamiseks vajalikku kirjandust, samuti on saadaval noortele suunatud kirjandust. Raamatukogus on loodud võimalused sotsiaalseks suhtlemiseks, puhkenurgas on lugemiseks ajakirjad ning sageli on avatud mõni näitus, müüakse kooli sümboolikaga meeneid ning osutatakse tasulist printimise teenust.

Koolikeskkond toetab tervisekäitumise heade harjumuste kujundamist, on loodud sportimisvõimalused ning õpikeskkonnas on tähistatud terviserada. Vestlustel leidis kinnitust, et kooli sotsiaalne keskkond on turvaline ning konfliktivaba. Õppijad saavad tegeleda sportlike hobidega, näiteks maadlusega, kergejõustikuga, jalgpalliga ja üldkehalise treeninguga ning olid rahul koolikeskkonnaga. Õppijate soov koolile on saada hommikuputru enne koolipäeva algust.

Tehnika või robotika huviringe ei ole, kuigi komisjoni hinnangul oleksid need igati vajalikud õppijate kutsealaste oskuste laiendamiseks ning näiteks inseneeria valdkonnas edasiõppimisele innustamisel.

Komisjoni hinnangul õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

3. Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus

Kool on õppekorralduse loomisel seadnud eesmärgiks luua õppijatele vajalikud tingimused õpiväljundite saavutamiseks. Õppetöö korraldus sh õppijate ja õppevormide erisused on kirjeldatud [Õppekorralduse eeskirjas](#) (kinnitatud kooli nõukogu 07.10.2022 otsusega nr 1.1.) ja selle lisades 1.- 12. [Õpilaste sisekorra eeskirjaga](#) on määratud õppijate õigused, kohustused, mõjutusvahendid ja tunnustamine ning muud tegutsemiskokkulepped. Dokumendid on kättesaadavad kooli veebilehel www.rak.ee.

Õppetöö planeerimine ja kogu õppeprotsessi kajastamine toimub õppeinfosüsteemis Tahvel. Õppijatele on Tahvel õppetööga seotud info allikas ning keskkond, mille kaudu saab esitada koolile avaldusi või taotlusi ning selle kasutamine toetab õppijate digipädevuste arengut. Jooksva õppekorraldusliku informatsiooni viimine õppijani toimub õppeinfosüsteemis ning vajadusel e-posti kaudu. Õppija vastutus on igapäevaselt kontrollida kooli e-postkasti ja Tahvlis päevikuid ja teateid.

Kool planeerib koolinädalad, praktikaperioodid ja iseseisvalt õppimise reeded, mis on samuti [õppetöögraafikusse](#) märgitud. Iseseisev töö on õppekavast tulenev kindla eesmärgiga õpetaja juhendamisel toimuv õpilase iseseisev tegevus, mis lõpeb töö esitamise ja tagasisidestamisega. Õpilastele antakse õpetaja poolt juhend iseseisva töö tegemiseks konkreetsel teemal, etteantud ajal ning õpilasega kokkulepitud hindamiskriteeriumitega.

Õppeaasta tunnijaotuskava määrab õpperühma ja õpetajate tunnikoormused õppetöö liikide kaupa ning selle alusel koostatakse [tunniplaan](#), millega saab tutvuda kooli veebilehel ja Tahvlis. Tunniplaanis on kasutusel värvikoodid õppetööliikide tähistamiseks, näiteks auditoorne õpe on tunniplaanis kollane ja praktiline töö roheline jne.

Praktika korraldust reguleerib õppekorralduse eeskirja lisa „Praktika korraldamise ja läbiviimise kord“ ja lisa „Töökohapõhise õppe rakendamise kord“. Praktikaettevõtte valimine ja praktikakoha taotlemine on õppija vastutus ja ühtlasi ettevalmistus tööturule sisenemiseks, töökohale kandideerimise harjutamine. Õpperühma praktikajuhendaja nõustab õppijaid, arvestades nende vajadusi ja eripärasid ning vajadusel aitab pidada läbirääkimisi võimalike praktikaettevõtetega.

Kool on eneseanalüüsis välja toonud peamised praktikaettevõtted, hinnatavates õppekavarühmades on kummaski 30-40 ettevõtet. **Materjalide töötlemise õppekavarühmas** on suurimad koostööpartnerid JELD-WEN AS (kes on tislari eriala õpilast toetanud stipendiumi maksmisega), Aru Grupp AS, Rakvere metsamajand AS, Osühing Baltic Log Cabins. **Mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas** on suurimad ettevõtted OÜ Palmse Metall, Palmse Mehaanikakoda, Pomemet OÜ, OÜ Lisako, Rakiste Tehas AS, Terasman OÜ.

Kool on eneseanalüüsis märkinud vajadust tegeleda hinnatavate õppekavarühmade praktikaettevõtete hindamisega. Täpsustuseks märkisid praktikajuhendajad hindamiskülastuse vestlusel, et eelmisel kahel aastal on tegevused jäänud ebapiisavaks peamiselt COVID pandeemia piirangute tõttu, mil ei olnud võimalik teha ettevõtete külastusi. Praktikaettevõtete hindamine on vajalik tagamaks õppijatele õpiväljundite saavutamist võimaldavad praktikakohad.

Vestlusel praktikaettevõtete esindajatega leidis kinnitust, et kooli praktikajuhendajad seiravad praktika käiku piisavalt, külastavad ettevõtet ning helistavad, et küsida tagasisidet. Ettevõtted on üldiselt rahul praktikantide teadmiste ja oskustega ja töösse suhtumisega. **Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma** õppijate puhul toodi esile jooniste lugemise ja käeliste oskuste vähest kogemust.

Praktikakorralduse parendamiseks on kool küsinud praktikantide tagasisidet, kus näiteks 2021/2022 tulemustest selgus, et õppijad vajavad kõige enam tuge praktikaaruande koostamisel ja esitluse ettevalmistamisel. Sellest lähtuvalt on lisatud käesoleva õppeaasta tunniarvu kavasse täiendavad eesti keele ja praktikajuhendaja tunnid praktikaaruande koostamiseks.

Õppijatel on võimalik õppida välismaal rahvusvaheliste organisatsioonide, programmide, valitsuste, fondide ja koolide stipendiaadina, õpilasvahetuse korras koolide- või riikidevaheliste lepingute alusel, samuti isiklikul initsiatiivil. Välismaal õppimise võimaluse otsustab komisjon/õppekavarühmajuht õpilase avalduse alusel, arvestades õppeedukust ja erialaseid saavutusi. Hindamisvestlusel leidis kinnitust, et õppijad on teadlikud välismaal õppimise võimalusest eelkõige Erasmus+ programmi kaudu. Koolil on rahvusvaheliste suhete koordinaator, kelle vastutusallas on välismaal õppimise korraldamine. Rahvusvaheliste projektidega seotud info on kättesaadav kooli veebilehel.

Hindamiskomisjoni hinnangul õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

4. Õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal

Õppesisu, -metoodika ja hindamiskriteeriumid on kirjeldatud õppekava rakenduskava moodulite juures. Moodulite rakendusplaani järjestuses läbitakse esmajärjekorras üldõpingute moodulid ning seejärel vastavalt mooduli sisule põhiõpingud kergemalt raskemale, teoreetiliselt praktilisele. Hindamiskülastusel leidis kinnitust, et moodulite järjestus on asjakohane, näiteks toodi vilistlaste poolt esile, et üldõpingute raames matemaatikas ja keemias omandatud teadmised osutuvad hilisemates põhiõpingute moodulites ja igapäevases töös hädavajalikeks, et osata lugeda jooniseid või arvestada erinevate materjalide omadustega praktilise töö tegemisel.

Õppesisu asjakohasuse ja tulemuslikkuse hindamiseks analüüsib kool igal aastal moodulite rakenduskavasid lähtuvalt õpiväljunditest, õppijate ja praktikajuhendajate tagasisidest. Näiteks

materjalide töötlemise õppekavarühmal on tihe koostöö praktikaettevõttega [Aru Grupp AS](#), kelle spetsialistid on kaasatud lisaks praktikajuhendamisele ka kooli teooria- ja praktilise õppe tundide läbiviimisel ja õppe sisu arendamisel. Rahulolu koostöö üle väljendasid hindamiskülastusel nii õppijad kui õpetajad, märkides õppe sisu kvaliteedi kasvu ja lõpetajate väga head konkurentsivõimet tööturul.

Hindamiskülastusel leidis kinnitust, et analüüs toimub koostöös õppekavarühma üldainete ja põhiõpingute õpetajatega ning rakenduskavade parendused teeb õppekavarühma juht (materjalide töötlemise õppekavarühmas õppedirektor) järgmiseks õppeaastaks.

Hindamiskülastusel leidis kinnitust, et õppijatele on hindamise korraldus arusaadav ning hindamisülesanded vastavad õppe sisule. Praktika mooduli õpiväljundid ja hindamiskriteeriumid on kirjeldatud õppija individuaalses praktikakavas ning neid hindab ettevõtte praktikajuhendaja õppija praktikapäevikus. Praktikaaruande esitlemisel tõendab õppija, et on omandanud praktika õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Hindamisvestlusel märkisid kutseõpetajad, et praktikaaruande esitus on õppijatele hea ettevalmistus kutseeksamiks. Esitluse käigus toimub õppija suulise ja kirjaliku eneseväljenduse oskuste arendamine, enda teadmiste ja oskuste kriitiline analüüsimine ning arenguvajaduse kirjeldamine.

Hindamiskomisjoni vestlustel õppijate ja vilistlastega leidis kinnitust, õppijate kutsealase arengu toetamisel kasutatakse kujundavat hindamist ja õpetatakse enesekriitilise töö analüüsi oskusi.

Kutsemeistrivõistlustel õppekavarühmade õppijate saavutused kinnitavad, et õppe sisu on konkurentsivõimeline. Õppijate saavutused eneseanalüüsi andmetel:

Viru Welder 2018 keevitajate kutsevõistlus 3. koht

Viru Welder 2019 keevitajate kutsevõistlusel 2. koht

Viru Welder 2020 keevitajate kutsevõistlusel 2. koht

Noor Meister 2020 keevitajate kutsevõistlus 2. koht

Noor Meister 2021Keevitajate kutsevõistlus, 3. koht.

2021 Baltimaade tiserite kutsemeistrivõistlused 3.koht

Noor Meister 2021 Mööblitiserite kutsevõistlus, 1 koht

Tehnika tootmine ja ehitus õppevaldkonna kutseeksamite sooritamise trendid on esitatud tabelis 5 lk, millest nähtub, et hinnatavate õppekavarühmade kutseeksamite edukus on kasvanud hüppeliselt 2020. ja 2021. aastal, ületades Eesti keskmist. Kutseeksamite ja lõpueksamite korraldus on kirjeldatud õppekorralduse eeskirjas.

Komisjon loeb tulemuslikuks viimastel aastatel tehtud parendustegevusi ja kinnitab, et õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööl ja praktilal lähtub õpiväljunditest ning vastab kooli eesmärgile õppija arengu tagamisel.

Hindamiskomisjon on leidnud kinnitust, et õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööl ja praktilal lähtub õpiväljunditest.

5. Tugiteenused

Komisjon hindas tugiteenuste korraldust kooli eneseanalüüsi, avalikult kättesaadavate dokumentide ning hindamiskülastusel kogutud informatsiooni põhjal.

Kooli õppekorralduse eeskirja kohaselt on õppijatel õigus saada õppimise toetamiseks tasuta tugiteenuseid. Haridusliku erivajadusega õppijate tugiteenused- ja meetmete kirjeldus ja korraldus on kättesaadav kooli kodulehel avaldatud [õppekorralduse eeskirjas](#). Tugiteenuste osutamine on tagatud pädevate töötajate kaudu. Hinnataval õppekavarühmadel on ühine grupijuhendaja, kelle ülesandeks on õppijate nõustamine, õpiraskuste varajane märkamine ning asjakohaste sekkumismeetmete rakendamine. Grupijuhendaja tööd toetavad õpinõustaja, eripedagoog ja karjäärikoordinaator, ühiselt nimetatud tugispetsialistid.

Õppijate tugiteenuste vajaduse hindamist ja tegevuste kavandamist alustatakse vastuvõtukomisjonis, kus tugispetsialistid vestlevad lihtsustatud õppekaval õppinud õpilaskandidaatidega. Õppeaasta alguses toimuvad tugispetsialistide osavõtul esmakursuste õppijatega tutvumise tunnid, mille eesmärk on rühmatööde ja grupitegevuste käigus märgata õpilasi, kellel on raskusi suhtlemisega, eneseregulatsiooni ja käitumisega. Kutsekeskharidusõppes on rakendatud õpioskuste õpetamine, et ennetada õpiraskuste tekkimist ja koolist väljalangemist.

Tugispetsialistide poolt osutatakse õppijatele individuaalset nõustamist ning vajadusel suunatakse edasi arsti, psühhoterapeudi või psühhiaatri vastuvõtule. Toimib koostöö kohaliku omavalitsuse sotsiaalteenuste spetsialistidega, et toetada õppijate sotsiaalsete probleemide lahendamist ja õpingutega edukalt toimetulekut. Õppijakeskne lähenemine aitab ennetada õppijate väljalangemist.

Õppijal on õigus taotleda põhitoetust ja eritoetust. Kooli eelarves nähakse ette toetus põhihariduse järgselt kutsekeskharidust omandavate ja põhihariduse järgselt kutseõpet omandavate õpilaste koolilõuna kulude katmiseks. Sõidusoodustust on võimalus taotleda täiskoormusega kutseharidust omandavatel õpilastel.

Varasema õpi- ja töökogemuse arvestamine toimub VÕTA korra alusel, mis on kättesaadav kooli veebilehel [õppekorralduse eeskirjas](#). Hindamiskülastuse vestluses osalenud õppijatel VÕTA kasutamise kogemust ei olnud, kuid teati VÕTA põhimõtetest ja kasutamise õigusest.

Õppijale osutatud tugiteenuste tegevused ja plaanid kantakse õppeinfosüsteemi Tahvel. Tugiteenuste tõhusust analüüsitakse kord poolaastas kooli nõukogus.

Komisjoni hinnangul on tugiteenuste osutamine hästi kavandatud ja korraldatud, tugispetsialistid on pädevad ning pühendunud töötajad.

Järeldused

• Tugevused

- **Materjalide töötlemise** õppekavarühma koostöö ettevõttega Aru Grupp AS õppetöö läbiviimisel kogu õppeprotsessi jooksul, mille tulemusena on kasvanud õppe kvaliteet ning lõpetajad on tööturul oodatud ja hinnatud.
- Hinnatavate õppekavarühmade koostöö ettevõtetega nende tootmisjäädike kasutamiseks praktilises õppes, mille tulemusena on õppetöökojas laiem valik materjale praktiliste tööde tegemiseks, lõimitud keskkonnasäästliku tarbimise põhimõtetega.

- Õppijakeskne tugiteenuste korraldus, mille tagatiseks on tugispetsialistide ja kogu koolipere professionaalsus, hoolivus ja ühekuuluvustunne.
- **Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitus**
 - Õppekavarühmade õppetöökodades ei ole tööohutuse- ja tervishoiu nõuete kohaseid ohutusmargiseid kõigi ohualade ja ohuallikate juures. Komisjon soovib õppetöökodades paigaldada puuduvad nõuetekohased ohuallikate tähistused, et tagada õppijate ja töötajate ohuteadlik käitumine ja terviseriskide minimeerimine.
 - Õppekeskkonnaga tutvumisel selgus, et õppekavarühmade õppetöökodades ei ole kõigi esmaabi kappide juures esmaabi andmise juhendit ja/või esmaabiandja nime ja telefoninumbrit. Nõue tuleneb tervishoiu ja tööohutuse seadusest ning aitab tagada esmaabi saamise vajaduse korral kiire tegutsemise. Komisjon soovib rakendada õppekavarühmade õpperuumides seadusest tulenevaid nõudeid, paigaldades esmaabikappide juurde esmaabiandmise juhendi ja esmaabiandja(te) kontaktandmed.
- **Arenguvõimalused**
 - Kooli veebilehel on põhidokumentide hulgas avaldatud õppekavarühmade [tegevuskavad](#), kuid materjalide töötlemise õppekavarühma eesmärgid ei sisalda tegevusi, ajaplaani ega vastutajaid eesmärgi täitmiseks ning mõõdikud puuduvad. Komisjon soovib materjalide töötlemise õppekavarühma tegevuskavas 2022-2024 sõnastada tegevused, ajaplaan, vastutajad ja mõõdikud, et tegevuskava toetaks õppekavarühma jätkusuutlikkust ning õppijate arvu kasvu.
 - Kaasata tööandjate esindajaid praktika kaitsmisele, et soodustada praktikakorralduse arendust ja koostööd.
 - Leida võimalus õppijate soovi täitmiseks ning pakkuda neile enne koolipäeva algust hommikuputru, et tagada õppepäeva energiaküllane algus.
 - Mehaanika ja metallitöö õppijate hinnangul napib töökojas nurgikuid, mistõttu tööprotsess võib venida. Komisjon soovib võimalusel suurendada nurgikute arvu, et praktilise õppe tööprotsessi ei tekiks seisakuid tööriista puudumise tõttu.
 - Lisada kodulehel õppekavade tutvustuse juurde informatsioon õppe lõpetamisel toimuva kutseeksami korraldusest ning viited kutset omistava organi veebilehele, kus on leitav kutse andmisega seotud informatsioon. Teadlikkus õppekava läbimise kogu protsessist toetab õppekava valimisel kaalutletud otsuse tegemist.

3.3 Õpetajad⁴

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

⁴ Õpetajad on hindamisaruande kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

Analüüs

1. Õppekavade õpetajad sh praktikud ja praktikajuhendaja; õpetajatöö maht ja ametikohad

Õpetajatöö eesmärk on luua õppijale tingimused õpiväljundite saavutamiseks ja toetada õppijate arengut. Selle eesmärgi täitmiseks eeldab kool, et madalaima ehk 5. taseme kvalifikatsiooniga õpetajate hulk jääb 20% piiridesse õpetajate koguarvust.

Mehaanika ja metallitöö kutseõpetaja on ühtlasi õppekavarühma juht, õpib Tallinna Ülikoolis kutsepedagoogikat ja omab kutset keevitaja, tase 4. Teine kutseõpetaja on läbinud IWE rahvusvahelise keevitusinseneri koolituse ning omab valdkonnas magistrikraadile vastavat kvalifikatsiooni. Hindamiskülastuse põhjal komisjon tunnustab **mehaanika ja metallitöö õppekavarühma** juhti pühendumise ja entusiastliku töösuhtumise eest nii õpetamisel kui ka õppekavarühma juhtimisel. **Materjalide töötlemise** õppekavarühma põhiõpingute õpetajad on kvalifitseeritud, pikaajalise kogemusega õpetajad. Mõlema õppekavarühma õpetajad on stažeerinud välismaal.

Õpetajatöö maht kujuneb õppeaasta kohta vastavalt õppegruppide täitumisele. Õpetajate tunnikoormus planeeritakse õppeinfosüsteemis Tahvel. Lisakoormus, näiteks täienduskoolituse läbiviimiseks, lepitakse kokku eraldi. Palgakorraldus sätestab töö tasustamise alused ja lisatasude süsteemi õppekavaarenduse, õpilaste juhendamise, mentori töö ja projektides osalemise eest, samuti tasu iseseisva töö tagasisidestamise eest jms.

Materjalide töötlemise õppekavarühma ametikohad on eneseanalüüsi andmetel täidetud, kokku on 3,21 ametikohta, millest 2,4 kohta moodustab põhi- ja valikõpingute õpetamine ning 0,8 kohta üldõpingute osa, mis jaguneb 13 õpetaja vahel. Komisjoni hinnangul on ametikohtade ja õpetajate arv hindamiskülastuse ajal piisav, õppijatele on tagatud sujuv õppeprotsess õpiväljundite omandamiseks. Kuid arvestades, et CNC töötlemiskeskuse operaatori õpperühma ei avatud osakoormusega kutseõpetaja puudumise tõttu (vt punkt 3.1.1), soovib komisjon värvata tulevaks õppeaastaks osakoormusega töömaailma spetsialiste CNC töötlemiskeskuse operaatori õppe läbiviimiseks.

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas on käesoleval õppeaastal 2,0 ametikohta (eelmistel õppeaastatel 3,2). Üks kutseõpetaja ametikoht on vakantne, kuna kvalifikatsiooninõuetele vastavat kandidaati pole leitud. Õppekavarühma juhi tööajast enamus kulub kutseõpetaja tööle. Komisjoni hinnangul on ametikohtade arv piisav, vakantse ametikoha täitmine põhjendatud, et tagada õppekavarühma juhile arendustööks vajalik ajaressurs.

Mõlemas hinnatavas õppekavarühmas on kaasatud külalisõpetajatena tööandjate töötajaid-praktikud. Näiteks CNC töötlemiskeskuse operaatori, tööstuslike metalltoodete ja metallilõikepinkidel töötaja õppekavadel õpetavad töömaailma esindajad. Praktikutel puudub pedagoogiline ettevalmistus, kuid õpetajatöö kogemused on kolm kuni viis aastat. Kool määrab igale uuele õpetajale mentori tööga ja töökeskkonnaga kohanemiseks. Hindamiskülastuse andmetel toimib tööandjate poolsete õpetajate ja üldainete õpetajate vahel väga hea koostöö, esile toodi edukat lõimitud teemade õpetamist.

Hinnatavatel õppekavarühmadel on ühine grupijuhendaja ning praktikate koordineerimisega tegeleb kooliülene praktikakoordinaator.

Hindamiskomisjon on leidnud kinnitust, et õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;

2. Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng

Hindamiskülastuse ja eneseanalüüsi põhjal leidis kinnitust, et kool peab oluliseks õpetajate kvalifikatsiooni arendamist, sealhulgas kutseõpetajate kutsealaste oskuste ja teadmiste hoidmist vastavuses töömaailma vajadustega. Süsteemset arendustegevust toetab kooli personalipoliitika.

Koolitusvajadust hinnatakse ning koolitusteemad lepivad kokku arenguevestlusel vahetu juhiga. Arenguevestlused toimuvad kord aastas koolis kehtiva korra kohaselt, mida haldab personalijuht. Arenguevestluseks valmistumisel koostavad õpetajad ja kutseõpetajad vastava kutsestandardi kompetentsidest lähtuva eneseanalüüsi, samuti võetakse arvesse õppijate tagasiside ja õppe tulemuslikkuse andmed, mis on aluseks koolitusvajaduse hindamisel ja koolituste planeerimisel. Õppeaasta koolitusplaani koostamine on õppedirektori vastutusallas. Personalijuhi vastutusallas on arenguevestluste korraldus, õpetajate järelkasvu planeerimine ning töötajate värbamine ja valik.

Õpetajate koolitused on eelkõige suunatud kvalifikatsiooninõuete täitmiseks, töö kvaliteedi parendamiseks, töötaja arenguks ning kooli ja õppevaldkonna eesmärkide täitmiseks. Koolitusplaanis kavandatakse tasemeõpe, kutseõpetaja või õpetaja kutse taotlemine, tööalane koolitus, stažeerimine ettevõttes, sh välisriigis ja muud õppekavarühmale vajalikud erialased koolitused. Näited 2019/20 õppeaastal toimunud koolitustest: *AutoCad* kasutamine, digipädevuste koolitus, õpilasfirma juhendamise koolitus ja tähendusliku õppimise koolitus, mis toetab tähendusliku õppimise põhimõtetest lähtuvalt rakenduskavade arendamist, sihtgrupile sobivate õppemeetodite valikut ning õpetaja professionaalset arengut.

Õppekavarühmade õpetajad on aktiivsed Erasmus+ programmi võimaluste kasutajad. Hindamiskülastuse vestlusel märkisid mõlema õppekavarühma õpetajad ja juhid, et erinevate Erasmus+ projektide raames läbitud koolitused ja stažeerimised on silmaringi avardavad ning inspireerivad uuendama õppemetoodikaid ja õppe sisu. Õpirännete kogemuste ja teadmiste jagamine õppetundides on õppijatele põnev ning julgustab neid õpirände projektidesse kandideerima, kinnitasid õpetajad ja õppijad hindamiskülastuse vestlustel.

Covid pandeemiast tingitud distantsõppe periood tõi selgelt esile digipädevuste tähtsuse. 2021/22 õppeaastal alanud kooliüleised digikoolitused on jätkumas. Kooli IT spetsialisti ülesandeks on õpetajate toetamine erinevate digikeskkondade kasutamisel.

Koolil on välja töötatud töötajate, õpilaste ja koostööpartnerite tunnustamise kord. Tunnustatakse tööstaaži täitumisel, juubelisünnipäeval ning abiellumisel. Noori alustanud õpetajaid tunnustatakse kolmandat aastat 100 päeva möödumisel ametikohale asumisest. Õppeaasta lõpus valitakse „Aasta kolleeg“ ning alates 2020 kevad „Aasta tegu“, mille raames tunnustatakse ka kutsevõistlustel auhinnatud kohti saanud juhendajaid.

Hindamiskülastusel märkisid õpetajad, et on rahul vaimse ja füüsilise töökeskkonnaga, nende arvamusega juhtkond arvestab ning oma tööle saadav tagasiside on arengut toetav ja motiveeriv.

Komisjoni hinnangul on õppekavarühmades vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud. Õpetajate kutse- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal on esitatud tabelis 9.

Tabel 5 Õpetajate vastavus kvalifikatsiooninõuetele võrdluses Eesti keskmisega valdkonnas Tehnika, tootmine ja ehitus (Haridussilm, 27.12.22)

Näitaja	Kool/Eesti	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal kutseõppeasutuses, %	EESTI	81,1	80,2	79,9	82,5	84,1	86,1	86
	Rakvere Ametikool	76,3	74,2	75,4	75	82	83,9	91,9
Õpetajate vastavus riigikeele oskuse taseme nõuetele kutseõppeasutuses, %	EESTI	94	94	93,3	93,2	97	94,7	95,2
	Rakvere Ametikool	100	100	100	100	100	98,4	98,4

Hindamiskomisjoni hinnangul õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Järeldused

- **Tugevused**
 - **Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma** juhi entusiastlik tegutsemine õppekavarühma eestvedamisel ja arendamisel;
 - Hinnatavate õppekavarühmade töötajad on aktiivsed Erasmus+ rahvusvaheliste õpirännete võimaluste kasutajad, saadud kogemuste ja teadmistega rikastavad õppeprotsessi ning toetavad kooli arengut;
 - **Materjalide töötlemise õppekavarühma** toimiv koostöö praktikutest õpetajate ja üldainete õpetajatega lõimitud teemade õpetamisel;
 - **Materjalide töötlemise õppekavarühma** kutseõpetajad, sh töömaailma praktikud on pikaajalise kogemusega spetsialistid, valdkonna suurepärased eeskujud ning eestvedajad õppijatele;
- **Arenguvõimalus**
 - **Materjalide töötlemise õppekavarühmas** rakendada täiendavaid ressursse töömaailma spetsialistide osakoormusega värbamiseks, et toetada CNC töötlemiskeskuse operatori õppekavade rakendamist ja laiendamist.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused mehaanika ja metallitöö ning materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmade osas

- **Peamised tugevused**
 - **Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma** õpetajad, sh töömaailma praktikud, kelle koostöö tulemusena saavad tööturule konkurentsivõimelised koolilõpetajad;
 - **Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma** juhi entusiastlik tegutsemine õppekavarühma eestvedamisel ja arendamisel;
 - Hinnatavate õppekavarühmade õppijakeskne tugiteenuste korraldus, tugispetsialistide ja õpetajate professionaalsus, hoolivus ja ühtekuuluvustunne;

- **Peamised parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused**

- Õppekavarühmade õppetöökodades ei ole tööohutuse- ja tervishoiu nõuete kohaseid ohutusmargiseid kõigi ohualade ja ohuallikate juures. Komisjon soovib õppetöökodades paigaldada puuduvad nõuetekohased ohuallikate tähistused, et tagada õppijate ja töötajate ohuteadlik käitumine ja terviseriskide minimeerimine.
- Õppekeskkonnaga tutvumisel selgus, et õppekavarühmade õppetöökodades ei ole kõigi esmaabi kappide juures esmaabi andmise juhendit ja/või esmaabiandja nime ja telefoninumbrit. Nõue tuleneb tervishoiu ja tööohutuse seadusest ning aitab tagada esmaabi saamise vajaduse korral kiire tegutsemise. Komisjon soovib rakendada õppekavarühma õpperuumides seadusest tulenevaid nõudeid, paigaldades esmaabikappide juurde esmaabiandja juhendi ja esmaabiandja(te) kontaktandmed.

- **Peamised arenguvõimalused**

- Mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas luua ja rakendada robotikaga seotud õppekavasid, näiteks robotitehnika õppekava, et tagada tööturu vajadustele vastav tööjõu pealekasv.
- Kooli veebilehel on põhidokumentide hulgas avaldatud õppekavarühmade [tegevuskavad](#), kuid materjalide töötlemise õppekavarühma eesmärgid ei sisalda tegevusi, ajaplaani ega vastutajaid eesmärgi täitmiseks ning mõõdikud puuduvad. Komisjon soovib materjalide töötlemise õppekavarühma tegevuskavas 2022-2024 sõnastada tegevused, ajaplaan, vastutajad ja mõõdikud, et tegevuskava toetaks õppekavarühma jätkusuutlikkust ning õppijate arvu kasvu.
- Kooli veebilehel hinnatavate õppekavarühmade õppekavade tutvustuse juurde lisada informatsioon õppe lõpetamisel toimuva kutseeksami korraldusest ning viited kutset omistava organi veebilehele, kus on leitav kutse andmisega seotud informatsioon, et paremini toetada huvigruppide teadlikkust õppekava läbimise kogu protsessist ning õppekava valimisel kaalutletud otsuse tegemist.